

VÖRÖS LOBOGÓ

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni neptanács lapja

XII. évfolyam, 3482. szám

1956. május 4. péntek

4 oldal, 20 bani

Ne legyen egyetlen munkahely sem levelező nélkül

Csak rövid idő választ el bennünket a kommunista sajtó napjától, amely nap nagyszerű alkalom a sajtó munkáinak számára, hogy sereg-szemlélt tartanak végzett munkájuk felett, terveket készítsenek a még előttük álló nagyszerű feladatok minél jobb teljesítése céljából.

A kommunista sajtó egyik legmagasabb feladata a sajtólevelezők hálózatának kiszélesítése. Ez a cél lebeg lapunk szerkesztőségi munkaközössége előtt is és ezért foglalkozunk ezalkalommal a Vörös Lobogó és a lap sajtólevelezői közötti kapcsolatokkal.

Ahhoz, hogy a helyi sajtó sokoldalú feladatainak eleget tehessen a második öt éves terv keretében, jelentős részt kell vállalnia ebből a munkából a városi és falusi levelezőknek.

A levelezők munkájukkal teszik lehetővé, hogy az újság szüntelenül nagyméretű tapasztalatcsereit szervezzen a sajtó hasábjain keresztül. Erre nagy szükség is van most, amikor előttünk nem kisebb munka áll, mint a második öt éves terv alapvető feladatainak megvalósítása.

A levelezők segítik intézményeink, vállalatunk vezetőit, a pártalapszervezeteket és az egész pártot. Jelen vannak a munkahelyek minden ágában és a tömegek minél jobb megszervezése érdekében kötelezőségüknek érzik a pártajánlat keresztül a dolgozók egész közvéleményét a valóságban megélt mindenről tájékoztatni. Ezzel járunk hozzá, hogy a tömegek teljesíthessék politikai és gazdasági feladataikat.

Igy tett a közelmúltban Kovács László levelezőnk, az Otelul termelőszövetkezet dolgozója, aki arról adott hírt, hogy üzemükben Basi Corneli észerkesztésével minden egyes fűzőgépénél 1 százelekkel növelte a termelékenységét. Kisiratosról Szanda Antal levelező arról tudósította az újságot, hogy a községben mindenki bevezette a vállalt összeget, amelyet a község vállamosítására önkéntesen szánt. Steiner Izidor, az Universal áruház dolgozója a szocialista kereskedelemre háruló feladatok teljesítésére való törekvésekről írt.

Egyre több azoknak a levelezőknek száma, akik bátran bírnak, mert tudják: csak így segítik saját munkaközösségüket és a többi közösséget a nehézségek legyőzésében. Jantó Kálmán „Kéz a mérleg” címmel bátorhangú levele nyomán azonnal intézkedés történt Tudorache Viorica kenyérelőállítására lecsökkentésére. Miclea Ioan levele, bár nem jelent meg nyomtatásban, de a szerkesztőség értesítése folytán, a CFR-nél azonnal intézkedtek a vonatközlekedésben előforduló hibák kiküszöbölésére. Mint hogy a bíralt és az önbírlalt a kommunista párt fejlődéséért, az újságnak szélesebb körben és még bátrabban kell alkalmaznia a bíralt fegyverét a pártalapszervezetekre háruló feladatok végrehajtásáért vívott harcban. Ehhez nagy segítséget kell nyújtaniok a sajtólevelezőknek. De nemcsak a jelenlegi levelezők írásaira van szükség. Minden egyes párttag, aktivista és az állami szervekben dolgozók érezzék feladataikat a pártajánlat tudósítását. Kötelességük értesíteni a pártajánlatot, sőt mi több, tekintés ezt megfizető feladatuknak.

Minthogy egész ipari fejlődésünk és szocialista mezőgazdaságunk nagyméretű kialakulásáról van szó, a pártajánlat sokkal több levél közlésével kell tükröznie azt a lüktető munkát, amely üzemekben, vállalatokban tapasztalható. A lapnak tehát széleskörű levelezőhálózatra kell támaszkodnia. Az üzemi pártalapszervezetek bürtőtagjai

érezzék kötelességüknek a levelezők fokozottabb támogatását és újabb levelezők nevelését. Az aktivisták, pártalapszervezetek élén álló elvtársak a levelezési munkába való bekapcsolódással még jobban ösztönözhetik a dolgozókat a levelezői tevékenységre. Kövesse minden pártalapszervezeti titkár Kovács László, az Otelul, Titutiu Mihai, a CFR főműhelyi alapszervezeti titkárainak példáját, akik a helyi lap legszorgalmasabb levelezői közé tartoznak. Itt említhető meg Kiss Béla zímándközi pártalapszervezeti titkár is, aki rendszeresen tudósítja a szerkesztőséget a község eseményeiről.

Nincs olyan tevékenységi terület, amely el lenne zárva a levelezők elől. Különösen most, amikor a Román Munkáspárt II. kongresszusának irányelvei szerint a mezőgazdaság és a termelés minden mutatószámának teljesítése elsőrendű fontosságú. A levelezők éppen úgy kell foglalnia irásában a gazdaságban munkamenettel, mint a gépek kihasználásának ügyével, kisgépesítéssel és a munkaidő teljes kihasználásával. Nem kevésbé fontos kérdés a munkahelyek nyersanyaggal, szerszámokkal való ellátása, az önköltség csökkentésének országos jelentőségű problémája. A Központi Vezetőség tevékenységéről szóló kongresszusi jelentésben a munkahelyi tevékenység emelését rendkívül fontos pontnak jelölték meg az elkövetkező nagy munkában. Erről éppen úgy írhat minden levelező, mint az eddig felsorolt kérdésekről.

A munkahelyi tevékenység fokozásához minden egyes dolgozó észszerűsítéssel, újításokkal járulhat hozzá. Bátor harcra a munkahelyi tevékenység emelésének minden olyan munkás, aki arra törekszik, hogy rövid idő alatt készítsen el azt a munkát, amely keze alól került ki. Ehhez járulnak azok a nagyszerű újítások is, amelyek a dolgozók alkotó munkája nyomán jönnek létre és azok az új szervezeti intézkedések, amelyek a fejlett munkamódszerek általánosítását szabják meg.

A mezőgazdaság szocialista átalakításának is számos nagyjelentőségű kérdése van, amelyet az újságok révén kell népszerűsíteni. A dolgozó parasztság ma a GTÁ-k útján hatalmas segítséget kap. Az állam a műszaki támogatáson kívül a parasztság számára hibrid vetőmagot, műtrágyát, pénzületi hitelt ad. Minden segítség célja, hogy a parasztság növelhesse a termést, ami által nagyobb jövedelmet is élvezhet. Itt a falusi levelezőkre hárul a feladat, mert az állami gazdaságok, a kollektív gazdaságok, a mezőgazdasági társulások eredményeinek, sikereinek részletes leírásával, meggyőző munkát fejt ki a még egyénileg dolgozó parasztság körében.

Sokan vannak a dolgozó parasztságot sorban, akik bátor harcosai új életünknek. Ezeknek az embereknek bemutatása tanulsággal szolgálhat a dolgozó parasztság számára. Minden olyan megnyilvánulás, amely a falusi élet megváltoztatását szolgálja, a levelezők révén köz tudomássá válik és ezzel a levélíró teljesíti feladatát, amely reá, mint a közvélemény parancsnokára hárul.

A feladatok teljesítését minden bizalommal elősegítik a levelezők is. Ezért fontos, hogy ne legyen egyetlen munkahely sem levelező nélkül. Ezt a kérdést állandóan szem előtt kell tartaniok a szakszervezeti bizottságoknak, az IMSZ-szervezeteknek, a falusi pártalapszervezeteknek és neptanácsoknak.

A levelezői munka nemcsak népszerűsíti azokat a megvalósításokat, melyek naponta születnek, de egyben elősegíti életünk szebbé tételét is.

Megkapták az országos versenyzászlót

Zsufolásig megélt az aradi Solidaritatea asztalosipari termelőszövetkezet klubja. A szövetkezet dolgozói a munka befejezése után csoportosan érkeztek a szépen felszerelt terembe.

Az ünnepi gyűlést Craioveanu Constantin elvtárs, a termelőszövetkezet tartományi szövetkezetek alelnöke nyitotta meg, majd átadta a szót Leonescu Gica elvtárs, az UCECOM titkárnak, aki rámutatott: a múlt évi munka elemzése folytán megállapították, hogy az aradi Solidaritatea asztalosipari szövetkezet eredményei felülmúlják valamennyi falipari termelőszövetkezet teljesítményét. Az évi globális tervet 18,4 százalékkal túlháladták. A munka termelékenysége 115 százalékkal nőtt, a költségvetés 115 százalékkal csökkent, a munkások munkabérei pedig 115 százalékkal nőttek meg, s mi több, az itt készült bútortok nemcsak országunkban, de külföldön is ismerték és értékelték. Eppen ezért a kisipari termelőszövetkezetek központi tanácsa 28.124 lej jutalmat adott a szövetkezetnek, amelynek felé a dolgozók között osztják szét, felét pedig a vállalat további fejlesztésére, gépesítésére, társadalmi munkára fordítják.

Ezután következett a várva várt pillanat. A kisipari termelőszövetkezetek központi tanácsának küldötte átadta az országos versenyzászlót a Solidaritatea termelőszövetkezet elnökének, Vári Gyula elvtársnak.

Vári elvtárs meleg szavakkal mondott köszönetet. Megemlítette, hogy az első öt éves tervet 4 és fél év alatt, az 1955. évi tervet pedig 11 hónap alatt teljesítették. 1954-ben tartományi versenyzászlót nyertek, 1955-ben pedig ezt az eredményt is túlháladták: elnyerték az ország legjobb falipari termelőszövetkeze címet és ezzel az országos versenyzászlót. Felhívta a dolgozókat, hogy harcoljanak továbbra is a versenyzászló megtartásáért.

Ezután számos szövetkezeti dolgozó emelkedett szólamra. Bauer János hangszólamra, hogy büszkeség tölti el mindannyiukat az országos szakszervezet eredményei miatt. Lelkes szavakkal vállalta: ezután is felfelé tartanak a dolgozók, hogy bebizonyíthassák, ők, a szövetkezet dolgozói is megállják helyüket. Sándor János arra mutatott rá, hogy a termelésben dolgozók lendületes munkája mellett a szövetkezet vezetőségének is nagy szerepe volt a versenyzászló elnyerésében.

— Ez a zászló a szövetkezet munkaközösségének közös dícsősege — mondotta Minya Mihály. — Mindez azt jelenti: megértettük a párt és a kormány felhívását, teljesítettük a reánk háruló fontos feladatokat. Román és nemzeti kisebbségi dolgozókkal testvériségben dolgoztunk.

Ezután beszélt a fiatal káderek szakszervezetéről, ami további alapja az országos elsözetkezetek megkaptaknak.

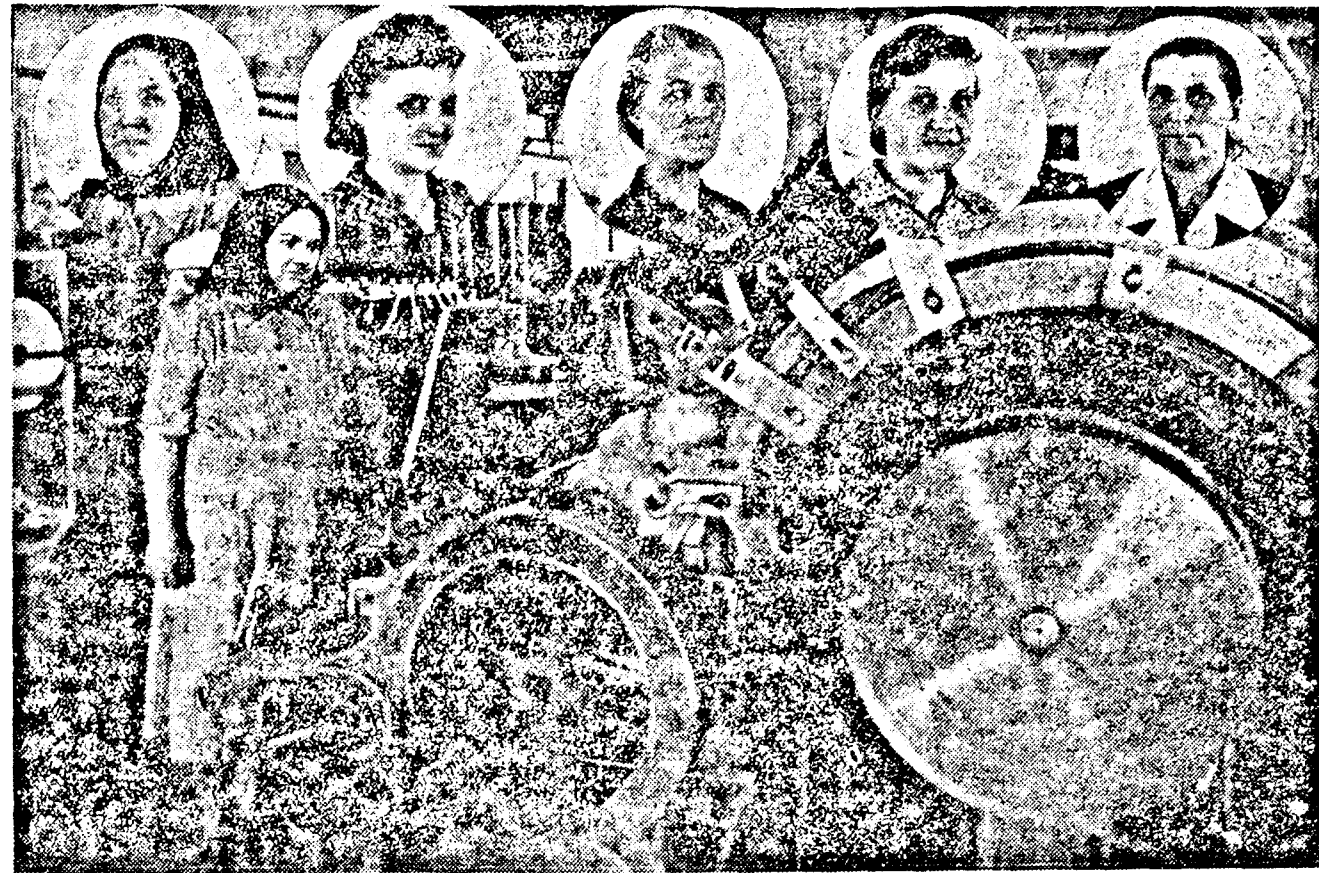
Felszólamra még Róza Antal, Juhász István, Szverosák Ferenc, Bartha János, Benesiu Gheorghe IMSZ-titkár, Hohn Ferenc, Pálkök Lajos, valamint mások és vállalták, hogy a vezetőség támogatásával továbbra is harcolnak a minőségi és mennyiségi munka fokozásáért, a versenyzászló megőrzéséért.

Brigádba főmörültek

Az aradi gépjárató központ dolgozói értékes termelési eredményekkel készültek május 1. méltó fogadására. Áprilisban az Iszai Ernő vezette bekebrigád tagjai szorgos munkájukkal az élenjárók közé kerültek. A gépműhelyben dolgozik Szikler János munkacsoportja. Munkájuk jó megszervezésével és a különféle alkatrészeknek együttes elkészítésével mind szebb teljesítményekkel szerepelnek.

A gépjárató központ fiataljai is kivették részüket a május elseje tiszteletére folytatott versenyből. Többen elhatározták, hogy munkájuk eredményesebbé tételért, brigádba főmörülnek. Így alakult meg a Tirlea Teodor vezette IMSZ brigád a parasztsó pum-pákat készítő osztályon.

GYŐZTES BÉKEHARC-BRIGÁD

A TEBA gyár gyapotfonóádjának kártóljában dolgozik Flora Erzsébet vezetésével a gyár legjobb békeharcbrigádja. Körülbéli jelleve alakult meg a brigád összesen öt taggal. Flora Erzsébet, Kiss Terézia és Szilveszter Ilona már azelőtt is, a fonóda üzembehelyezéséről kezdve, együtt dolgoztak. Mikor brigáddá alakultak, Dendler Máriát és Pocsai Ilonát is befoglalták. A mindössze jelleve léte-

sült békeharc-brigád jó munkájával, tagjainak fegyelmzett magatartásával, a gépek gondos karbantartásával, a minőségi és mennyiségi feladatok sikeres teljesítésével, hamarosan az ére került. Március 8 tiszteletére verseny indult a békeharc-brigádok között, s a versenyt Flora Erzsébet brigádja nyerte. Azóta is büszke tulajdonosai ők a szép kék selyem versenyzászlónak. A május 1 tiszteletére szervezett szocialista ver-

senyben is jól dolgozott a brigád. Munkájuk minősége kiadó volt, sok szeretettel gondozták gépeiket és mennyiségi terjedelmüket 101,8 százalékkal teljesítették.

Képünkön Flora Erzsébet, a békeharc-brigád felelőse látható a kártólj gép mellett, a körkpeken pedig: Flora Erzsébet, Szilveszter Ilona, Pocsai Ilona, Kiss Terézia és Dendler Mária láth-

Örömmel és büszkeséggel jelentették pártunknak

Üzemeink, gyáraink, kisipari termelőszövetkezetek ink dolgozói az ünnepváró hetekben fokozták a szocialista verseny lendületét s május elsején örömmel és büszkeséggel jelentették pártunknak, hogy a nagy ünnep tiszteletére az eddigieknél is magasabb munkasikereket valósítottak meg. Az alábbiakban röviden beszámolunk néhány vállalat eredményeiről.

A szerszámgépgyártók munkasikereiről

A I. Ranghegy gyár munkásai, mérnökei, technikusai és tisztviselői becsülettel teljesítették kötelezettségvállalásukat, s az ünnep előestéjén a következő eredményeket jelentették pártunknak:

Az első negyedévi tervet 112 százalékkal teljesítették és 13,8 százalékkal növekedett a munka termelékenysége. A május 1 tiszteletére szervezett szocialista versenyben az önlőde került előre, amelynek munkaközössége 120 százalékos tervteljesítéssel dolgozott. A második helyet a versenyben az esztengályosokból, marórsokból és szerelőkből álló részleg vívta ki 110,5 százalékos tervteljesítéssel.

116,28 százalékos tervteljesítés

Uj eredményekről számoltaknak be a villanygyár dolgozói is. Öt nappal az ünnep előtt már 116,2 százalékkal teljesítették tervüket, szemben a T05 százalékkal szóló vállalással. Ebben az időszakban villamosították a dr. Koch utcát és a közvilágítás javításáért 1000 villanykörtét szereltek fel. A szocialista versenyben, amely az ünnep méltó fogadására indult, különösen kitűntek Diamant Gheorghe, Szabó László, Chiricescu Ioan és még sokan mások.

A textilgyári dolgozók is szép eredményeket vívtak ki

A termelés vörös zászlaját lelkes, odaadó munkájával a gyár szövődéje érdemelte ki a December 30 gyárban. Minden elkövetkező, hogy a munkaidő a legmagasabb mértékben kihasználhassék. Az év eleje óta például a gépkészítési mutatószámot 102,5 százalékkal teljesítették. Az ünnep tiszteletére szervezett ünnepi műszak alkalmával az egész munkaközösség igyekezett tudása legjavát latbavetni. Az eredmény nem maradt el: 6.315 négyzetméter szövöttanyagot termeltek tervre felül. E nagyszerű eredmény eléréséhez különösen Dörner Anna, Iuresan Florica, Bulboaca Florica járultak hozzá.

A gyár fonóádjában az év kezdetétől április 30-ig 10.597 kilo fonalat termeltek tervre felül. Az ünnepi műszak napján tervüket 106,8 százalékkal teljesítették, s ez alkalommal kitűntek Radu Iolanda, Szabó Lajos, Bocan Maria.

1.021.000 lej értékű tervre felüli szocialista felhalmozás

A November 7 gyár valamennyi osztálya derekias munkát végzett. Az ünnep tiszteletére a rakományok nagymennyiségű tervfelüli készítményt szállítottak. A malomból például 100 tonna fehér és 50 tonna egyéges lisztet küldtek a rakomány. A szerszázleg 20.000 liter finomított eszét, az elsözetörésleg 5.000 kilo sajtot elsözt gyártott tervre felül.

Az év elejétől az ünnep beköszöntéséig a tervre felüli szocialista felhalmozás 1.021.000 lejre növekedett. Ehhez hozzájárultak a termelőegységek lakarekesági mozgalmának az ünnep tiszteletére elért eredményei: a 35.000 lej értékű megtakarítás.

4,32 százalékos önköltségcsökkentés

A jól végzett munka tudatában ünnepeltek a Vörös Triko gyár dolgozói. Az ünnep előtti időszakban a II. pártkongresszus határozatainak értelmében a közszükségleti cikkek termelésének növelésére törekedtek. A gyár munkásainak 87,5 százaléka bekapcsolódott a szocialista versenybe. A közös munka és a szovjet módszerek sikeres alkalmazása odavezetett, hogy az önköltséget a tervben előírt 2 százalékos helyett, 4,32 százalékkal csökkentették. Mindezt kötszövő osztály — mind a gyapjú, mind a pamut — minőségi tervét is túlháladta.

Felkészülnek a gyártási kampányra

A cukorgyárban szorgalmas munka folyik a gyártási időnyre való előkészületek terén. Török Ernő lakatos-csoportjának tagjai a munka észszerű megszervezésével 157 százalékos normatelteljesítést valósítottak meg. Turcos Ilie és munkacsoportja észszerűsítést vezetett be az általános javításoknál s így 137 százalékkal haladta túl a normát. Schmidt Miklós közműves egyéni teljesítményével tünt ki. Normáját az ünnepváró hetekben 115 százalékkal túlteljesítette. Chirila Dumitru lakatos egyéni teljesítménye 61 százalékkal volt normán felül.

Finster János lakatos munkacsoportja most is — mint mindig — a legbonyolultabb javításokat végzte, mégis 56 százalékkal sikerült túlteljesítenie a normát.

Május elsején Aradi képzőművészek kiállítása

nyílt meg az aradi képzőművészek kiállítása. Olajfestményeket, akvarelleket, grafiákat és tussrajzokat, szobrokat tekinthetnek meg a látogatók.

Az idősebb képzőművészek közül

Az Andreescu festőakadémián 1, 2,

A közüzemek élenjáró dolgozója

Mutnyánszki József párttag, a városi közüzemek (ICA) karbantartási műhelyeinek élenjáró dolgozója. Munkahelyén a vizórákat javítja. Az első öt éves tervből reáharuló feladatokkal négy év alatt elvégezte és már 1955 elejétől a második öt éves terv feladatain dolgozott. Munkájának minősége 100 százalékos és ugyanakkor havonta 20–50 százalékkal túlteljesíti a mennyiségi tervet. A május 1 tiszteletére szervezett szocialista versenyben is kimagasló sikereket ért el.

Képünkön Mutnyánszki József látható munkaközben.

Valóra válnak a javaslatok

Két hónap sem telt el a néptanácsi képviselőválasztások óta. A választók javaslatait azonban már kezdenek valóra válni. A képviselők teljes odaadással tevékenykednek, hogy becsülettel elvégezhessék rájuk háruló feladataikat.

A kovaszinc 5. számú választókerületben javasolták, hogy építsenek hidakat a palaték felett, amellyel megkövítették az utat a község központjához felé. Balint Marian képviselő mozgósította a választókat és eleget tett ennek az igen fontos feladatnak. Ugyszintén a 29. körzetben, ahol La-

catus Gheorghe a képviselő, önkéntes munkával rendezték az árkokat és hidat építettek. Így biztosították a víz lefolyását, ami eddig gyakran veszélyeztetette a terület lakóit.

Hasonló megvalósítások születtek a 1. és 28. számú választókerületben is, ahol Mița Gheorghe és Costescu Maria a képviselő. A Kovaszinc községet Világossal összekötő csatorna töltésének rendezésén 186 dolgozó vészett önkéntes munkát.

Serb C.,
levelező

„NEKEM ITT A HELYEM!”

— Sulik Kálmán halálának évfordulójára —

Harmincegy éve immár, hogy elterjedt Aradon a döbbenetes hír: Sulik Kálmán, Erdély és Bánát egyik leghatalmasabb szellemi köztrója önkézzel vetett véget hányatott életének. Gyógyíthatatlan betegség, tüdővész sorvasztotta fiatalokora őt a farságot nem ismerő, küzdelmes élete, a dolgozó ügyéért vívott harc, a hatóságokkal szembeni merész kiállásai már fiatalon megviselték magát. Szerelemmel volt május 1-nek, a nemzetközi proletariátus napjait minden évben lelkesen ünnepelte. És tisztán öntudattal készült a halálra, de megvárta május 1-ét. E napon kivette magát az erkélyre és ott élvezte a tavasz ébredésének nagy napját. 1922 május 1-én elhunyt Sulik Kálmán harcos élete és elmúlt.

Sulik Kálmán egész élete a dolgozókért, a nincstelen kisemberekért vívott harcban telt el. Pályája kezdetén hamarosan kivált kollégái közül gerinces magatartásával, bátorhangú írásával. Kérleltetlenségű ostromozta a földesúri hatóságok terrorizmusát, a dolgozó emberek körkörtelen kizsákmányolását, a rendőri brutalitást, a visszaéléseket. Természetesen, hogy a páuszálva lepengett aradi lapkiadók lépten-nyomon felelték, akadályokat gördítettek a leleplezők közéletében. Emiatt állandó harcra volt az újságutalajdonosokkal is. Lázadó természetűe készítette, hogy 1916-ban Aradi Tűzör cimen időszakos lapot indított, amelyben minden gátat nélkül írt. Nívós, komoly, purifikáló lapjának minden közleményét, a vezércikkjét a szerkesztő üzenetig, a könyörtelen leleplezők legyőzött írtak. Nem ismert hatalmat, tekintélyt, amely előt megajlott volna. A legveszélyesebb időszakban írta háborúellenes cikkeit és amikor 1917-ben a vári felszítgelen a kíváncsiak ezreinek jelenlétében egy szerencsétlen cigány katonaszökevényét ájúlodo feleségének és kislgyerekének hajvesztékébe közben sorítzettel klvégeztek, csak Sulik Kálmánban volt meg a bátorság, hogy másnap riportjában erős hangon tiltakozzék a kivégzések ellen. Nem törődve a várható büntetéssel, börtönnel, a mindvégig merészhangú beszámolójának címét adta: „Gyilkolt az állam-hatalom!”

Az emlékeztetés 1920-as Astra-gyári sztrájk alkalmával a katonaság és rendőrség által megszállott gyáruvarban Sulik Kálmán hangosan agítált, tiltakozott a munkások soraiiban a kizsákmányolás ellen. És amikor Gritta Ovidiu, az akkori vészesközű rendőrkvesztor távozásra szólította fel, nem törődve a fejle meredő puskacsövekkel, elszántan kiállt a víz-sza:

„Nem megyek, nekem itt a helyem!”

Sok, ugynevezett közéleti nagyságnak teregette ki bűnös üzemelt. Minden munkásmegmozdulás, bérharc, sztrájk maga mellett találta Sulik Kálmánt, aki habozás nélkül kiállt minden igaz ügyért.

Természetesen, hogy a polgári társadalom tekintélytisztelő megalkuvói között sok ellenséget szerzett, akik felforgatónak tekintették a harcos, bátor újságíró, de ő ezzel mítsem törődött. Nem volt a régi társadalmi rendszerben polgári újságíró, aki a munkások ügyét megközelítőleg is annyira szívén viselte, mint Sulik Kálmán. Amikor az első világháború végén, a forradalmi időkben lakáshivatali elnökül jelölték ki, felelősségteljes hivatalát mindenkori a dolgozók érdekeit szemelőtt tartva, igazságosan látta el.

Nemcsak Aradon, hanem Erdélyben és Bánátban a haladó újságírók megbecsülték Sulik Kálmánt, aki harcos jellemével, bátor magatartásával, becsületes és értékes munkájával hamarosan kivált kollégái közül. Az aradi újságírók segélyező egyesületének elnöke s ugyanezért az erdélyi és bánati újságíró szervezetnek elnöke is volt. Tizenöt évig volt kiemelkedő harcos tagja az erdélyi újságíró társadalomnak.

Hangverseny — hallgatók nélkül

Az Aradi Állami Filharmonia nemrég Musszorgszkij halálának 75. évfordulójára alkalmából hangversenyt rendezett a Kulturpalota kistermben. A zeneszerző jelentősebb műveit hangszerekkel mutatták be, míg a szimfonikus zenekar az Egy éj a kopár hegyen című szimfonikus költeményt adta elő. Simonca Artémie Musszorgszkij Bolha-áriáját énekelte.

A hangverseny szervezését az ARLUS városi bizottsága végezte, —

Mindenki tudta, hogy a legtevékenyebb, legharciasabb újságíró ifjúkora őt a gyönyörűhatatlan tüdővész sorvasztja. Gondtalan életet, pihenést ajánlottak neki orvosai és ő elhárította a küzdelmet, pihenést nem ismerő harcos életet választotta. Tudta, hogy menthetetlen és amikor Gritta Ovidiu, Arad könyörtelen rendőrkvesztora nem engedélyezte az utazási vizumot külföldi szanatóriumba, a gyógyulás minden reménye megszűnt. Erős lélekkel készült a halálra, gyűjtögette a veronáladagokat, rendelkezett, megírta búcsuleveleit és pontosan beosztotta utolsó napjainak programját: bevárja május elsejét és május 2-ára virradóra befejezi küzdelmes életét. Minden úgy történt, ahogy kívánta és elrendezte. Harminchétf éves korában, tizenötévi küzdelmes, harcos közélet után 1922 május 2-án már koporsóban feküdt Sulik Kálmán. Nemcsak barátait, kollégáit, de Arad egész munkásságát mélyen lesújtotta a harcos forradalmár korai halála. Barátai és családja impozáns végítzességet akartak rendezni, mint Aradváros törvényhatósági bizottságának volt tagját a városba elölti ténen akarták felravalatozni, de a hírhedt Gritta Ovidiu rendőrkvesztor — akinek sok ketlemetlen percet szerzett írásával és bátor kiállásával — nem engedélyezte ezt a temetési programot. Sőt, ugyikezett befolyásolni a családát, hogy a késő délutáni órára tűzzék ki a temetés idejét, mert el akarta kerülni a végítzességen esetleg megnyilvánuló munkástüntést. A rettegett rendőrkvesztor a halottól is félt. De hiába volt a hivatalos körök minden óvatossága, intelmé, impozáns módon folyt le Sulik Kálmán végítzessége. Az akkori Nagy Sándor utca hét szám alatti gyászsház előtt (ma Sulik Kálmán utca) már a kora délutáni órákban gyülekeztek a gyászolók. A virágokkal borított koporsó néma megilletéssel, megrendülve állt körül Arad munkássága, a kollégák és barátok nagy tömege. Méltó módon vett búcsút Arad közönsége a nagy halottól.

ezáltal nem a legsikeresebben. A jelenlévők túlnyomó részét a filharmonia tagjai képezték. Felmerül a kérdés, miért nem sikerült a Musszorgszkij emlékhangverseny, amikor Mozart halálának 200. évfordulójára alkalmából rendezett ünnepi hangversenyt szép számú közönség jelent meg? A sikertelenségnek részese nemcsak az ARLUS városi bizottsága, hanem a filharmonia vezetősége is, amely nem ellenőrizte elég alaposan az előkészítő-szervező munkát.

A nagyváradi színház három előadásáról

Legjobb megajtszott figurái közé. Solti Miklós jóízű humora ott csillogott Miskának, az orfeum kiérdemesült főpécérének hangjában, de mintha hiányzott volna belőle az a könnyre, mosolyra készítő hangulat, amelyet a másik szereposztásban Gróf László kelt Miska tolmácsolásával.

Szögi Arany sajátos beszédmodora is gátolta abban, hogy elhihető legyen a valamikor ünnepelt volt énekesnő, aki az udvari köröket is megtevéstően tudja játszani a nagyvilágit nő. Annál inkább sikerült Mogyórosi Győzőnek, a csak nőknek és vadászoknak élő Habsburg főherceg alakját emlékeztetve idézni.

★

Egészében a Csárdáskirálynő nagyváradi előadása mind rendezés, mind pedig a pazar kiállítás tekintetében alkalmas arra, hogy a következő évadban is nagy tömegeket vonzzon a színház nézőterére.

★

Különös jellegzetessége a nagyváradi állami magyar színháznak, hogy képes kiváló nyújtani zenés darabokban és prózában egyaránt. Lovinescu Lerombolt fellegrv című színművében láttam második alkalommal az együttest. A vidéki színházak bukaresti dekádijára készülnek ezzel a darabbal és az előadás megtekintésére fővárosi bizottság érkezett, amely elragadtatással nyilatkozott a színészek és a rendező (Gróf László) teljesítményéről.

A rendezés és a játék legfőbb érdemét abban látom, hogy sikerült bepillantni a magyar színház színpadára a darab jellegzetes bukaresti levegőjét és néhány színész, elsősorban Dukász Anna, a Lerombolt fellegrv eddigi legjobb szereplői közé sorolható. Különös élményt jelentett Poór Lili vendégjátéka, az idős, de haladó tudós-nő szerepében. Poór Lili mesterkéletlen játéka, gyönyörű szövegmondása mindig nagyszerű é-

vezetel jelentett a nézők számára. A két kitűnő művésznővel együtt bátran említhetem Bárdi Terézt is, aki Dragomirescuné szerepében rendkívül sikert ért el.

Ebben a darabban volt elemében Szögi Arany, egy parvenű, vagyonát féltő, spekuláns asszony szerepében. Együttműködtek az előadás sikerének biztosításáért Cseke Sándor (Petrú), Halasi Gyula (Matei), Ilhász Aladár (Dragomirescu), Mogyórosi Győző (a repülőist), Gulácsi Albert (a kapitány) és a kisebb szerepekben a többiek is.

★

Nem tudnám megmondani, hány-szor láttam már életemben Bródy Sándor Tóth Flórát harcolni, sirni, de végül győzedelmeskedni a színpadon. Bródy Sándor Tanítóője már a század elején felkeltette a népgyűlöletét a rendszerrel szemben, amelyben üldözött mindazt, ami nem és magasratörő és a hűvnyak, a semmirekellők akarnak uralkodni a jók felett. Sokat mondott a Tanítóőjában az időkben is, amikor a Tóth Flórának hasonló fiatal lányok sorsa nem okozott gondot az államhatárlomnak. És a Tanítóőj nem kényszerű hallgatásra ma sem, amikor nagyon sok közölni valója van a fiatalokkal, akik nem ismerik a múlt nyomorúságait, de az idősebbek közül is azoknak, akik néha elfelejtik mindazt, ami a multban megkeserítette életüket.

Dukász Anna, a Csárdáskirálynő Szilviája és a Lerombolt fellegrv Irinája, megtalálta a hangot ahhoz, is, hogy Flóra alakját valódsággá, élővé tegye a színpadon. Sohasem felejttem el a második felvonásból jelenetét az iskolaszék előtt, amikor vele könnyezett a nézőteret zsúfolásig megtöltő közönség és azt a közvetlen egyszerűséget, amikor a harmadik felvonásban koldus-krajcárjával

megszégyeníti a felkelt megvásárolni akaró idős Nagy Istvánt, a dugaszdag parasztnőbő. A jelenet után olyan fergeteges tapsvihart töltött be a nézőteret, hogy az ember szíve hangosan dobogott az örömtől: tömegünk megélt a jól megírt darabok eszmei mondanivalóját.

Dukász Anna játéka magával ragadta Gulácsit is, aki művészi igényességgel játszsa ifjú Nagy Istvánt, a paraszt földesur elkenyézettét, a falu népe felett uralkodó fiát. Gulácsi különösen a második felvonás egyes jeleneteiben annyira közeljárt ifjú Nagy Istvánt legjobban alakító színészekkel kapcsolatos emlékeimhez, hogy ezt a falusi nőhődiőt Gulácsi legjobb szerepei közé sorolhatom. A Gulácsit jellemző mororosságok ezalkalommal sem maradtak el, de ez nem tudta lerontani játéknak túlnyomórészt pozitív elemét.

Gróf László Főura az előadás egyik legkiemelkedőbb alakítása. A sir felé tartó és élete utolsó napját a jónak, szépek szentelő öreg pap alakját Gróf László rendkívül mély művészettel teszi bájjossá, rokonszenvessé. Ellenlét az öreg Főurnak a falusi hecc-kaplán, akit Gábor József állított végtelenül gyűlöletes formában elé.

A félek zsarnoknak azt a típusát rajzolta meg, amely nem mézes-mázos hízélgéssel, hanem kísérteties merevséggel kimutatott gonoszszággal közelíti meg a célját, uralkodni a falu népe felett, elérni minden jót, amit számára a „földi élet” nyújt.

Ilhász Aladár és Mátrai Rózsát olyanoknak láttam a pénzzel minden megvásárolhatóknak vélt öreg Nagy István, illetve a nagyszony szerepében, amilyenek Bródy Sándor láthatta annak idején a pénzt és a vagyon örökösét bálványozó, falura

Péntek, május 4.

BUKAREST I. 7: Rádióújság. 7.14: Induló fúvós zenekarra. 7.30: Román népi muzsika. 8.10: Tánck. 8.30: Központi sajtószemle. 9: Könyvnyüzene. 9.30: „Szeresd a könyvet”. 10: Csehszlovák zenel hét. 10.30: Román népzene. 11.37: Esztrád-muzsika. 12.15: Békeharci dalok. 12.35: A népek zenéjéből. 13: Hírek. 13.05: Operettzene. 13.30: A bécsi állami opera zenekarának műsorából. 14.15: Román népi táncok. 14.48: Esztrádhangverseny. 15.30: Hírek. 15.35: A szovjet rádió szimfonikus és fúvós zenekarának műsora. 16.15: Adás ifjú hallgatóink számára. 17: Adás a IV. országos versenyen részvevő kultúrszportok segítségével. 17.30: Rádióújság. 17.45: Zene. 18: Moszkva beszél! 18.40: Könyvnyüzene. 18.55: Hírek. 19: Román zene. 20: Körúzené. 20.20: Román népzene. 20.40: Táncczene. 21.15: Rádiószínház. 23: Hírek, sport hírek. 23.15: A rádió szimfonikus zenekara és énekkarának hangversenye.

BUKAREST II. 14.05: Dalok szovjet szerzőktől. 14.35: Míról ír a Scintea? 14.45: Szimfonikus zene. 15: Hírek. 15.05: Román népi melódiák. 15.30: Könyvnyüzene. 16: Rádióújság. 16.15: A főváros hangversenyéletéből. 16.45: Román népi melódiák. 17.30: Román könyvnyüzene. 19: „900 millió”. 19.30: Lakodalmi dalok és román népi táncok. 20: Falvak újsága. 20.15: Mascagni „Parasztbecsület” című operája. 21.35: Táncczene. 22: Hírek, sport hírek. 22.25: Zeneszerzőink folklor műveiből. 23: Éji hangverseny.

BUDAPEST I. (KOSSUTH). 9.10: Népdalcsokor. 10: Riport. 10.10: Operarészletek. 11: Hírek. 11.10: Kisdobos. 11.30: Nyitott szimfonika. 11.40: Enek. 12.10: Lányok, asszonyok... 12.25: Híres Strauss keringők. 13: Hírek. 13.10: Népi zenekarok. 14: Falusi híradó. 14.15: Táncczene. 15.35: Részletek a Norma című operából. 16: Hírek. 16.10: Hívnak az utak. Versek. 16.30: Könyvnyüzene. 16.55: Csutak pletykába keveredik. Rádiójáték. 17.40: Tinódi dalok. 18: Hírek. 18.10: Jó munkáért — szép muzsikát. 19.10: Dalok. 19.20: Bartók hazatér. IV. 19.50: Ifjú Figyelő. 20.20: Táncczene. 20.52: Jótéjszák. 21: Esti híradó. 21.20: Régi magyar operettek. 22: Sport-híradó. 22.20: Liszt-hangverseny. 23: Hírek. 24: A cseh-magyar közös könyvtádról.

BUDAPEST II. (PETŐFI). 15: Halló, itt Bukarest! 16: Az opera mindenkié. Píllangókissasszony. 17.10: Részletek a Mézeskalács című operettből. 18: Szovjet népek dala. 18.30: Az épülő kommunizmus nagy országában. 19: Kamarazene. 19.30: Előadás. 19.50: Palesztina-művek. 20.45: Szórakoztató muzsika. 22.20: Az új magyar Shakespeare. 23: Táncczene.

Testnevelés és sport

Továbbra is az aradi Metalul G. Dimitrov vezet a labdarugó bajnokság C-csoportjában

A labdarugó bajnokság C-csoportjában, az ötödik forduló keretében, az Aradon lejátszott rangadó mérkőzés döntetlenül végződött. A forduló legnagyobb meglepetését a Metalul 108. csapata okozta, amely nagy gólaránnyal győzte le a craiovai Locomotivát. A forduló eredményeivel egybeként a következők voltak:

Metalul G. Dimitrov	5	3	2	—	8	2	8
Fl. Rosie November 7	5	3	—	2	7	4	6
Stiinta Craiova	5	1	4	—	3	2	6
Fl. R. Rimnicul Vilcea	5	3	—	2	7	5	6
Metalul Vörös Acél	5	2	2	1	5	5	6
Flacăra Szászváros	5	2	2	1	5	5	6
Constructorul Arad	5	1	3	1	5	3	5
Metalul 108.	5	1	3	1	5	3	5
Locomotiva Craiova	5	2	1	2	6	9	5
Locomotiva Piski	5	1	2	2	7	7	4
Constructorul Craiova	5	—	2	3	5	11	2
Progresul Temesvár	5	—	1	4	2	9	1

Metalul G. Dimitrov—Stiinta Craiova 0:0, Fl. Rosie November 7—Progresul Temesvár 3:1, Constructorul Arad—Metalul Vörös Acél 0:0, Fl. Rosie Rimnicul Vilcea—Constructorul Craiova 3:1, Flacăra Szászváros—Locomotiva Piski 1:1, Metalul 108.—Locomotiva Craiova 5:1. A bajnoki táblázat az alábbi:

Barátságos mérkőzésen

Avintul Marosvásárhely—Fl. Rosie UTA 2:2 (1:0)

Szerdán délután a December 30 stadionban lejátszott barátságos mérkőzés hátrányosan befolyásolta a második félidőbeli eső, amely csúszással tette a pálya talaját. A marosvásárhelyiek ezúttal is igen jól játszottak és megerősítették a hétfőn rölk szerzett jó benyomást. A 43. percben Katona Iovese talál utat a hálóba, de szünet után a 3. percben Jurca egyenlít, sőt a 25. percben Mateon fejes góllal a vezetést is megszéri. A 31. percben Kapás hibás hazatáása után Publik állítja be a végeredményt. A két csapat összeháitása: Avintul Marosvásárhely: Lukács (Stroe) — Malogán, Nagy, Vakarcas I — Fülöp, Gierling — Szász, Józsi, Vakarcas II, Katona, Publik, Fl. Rosie UTA: Faur — Fazekas, Dusan, Farmati — Kapás, Jenel (Serfőző) — Boitos (Jurca), Smarandescu (Mercea), Mateon, Pecsovsky, Birau (Boitos), Biró Reinhardt István.

Az ifjúsági bajnokság

Az ifjúsági labdarugó bajnokságban lejátszott negyedik forduló keretében két mérkőzést Aradon, kettőt Nagyváradon játszottak. Az eredmények: Fl. Rosie UTA—Recolta Nagy-szalonta 6:0, Metalul Nagyvárad—Metalul G. Dimitrov Arad 1:0, Constructorul Arad—Locomotiva Nagy-várád 2:2, Progresul Nagyvárad—Locomotiva Arad 1:0. A negyedik forduló után a sorrend az alábbi:

Fl. Rosie UTA	4	4	—	13	1	8
Met. Nagyv.	4	3	1	—	6	3
Progr. Nagyv.	3	2	—	1	8	1
Met. G. Dim.	4	2	—	2	8	3
Locom. Arad	4	2	—	2	10	4
Loc. Nagyv.	4	—	2	2	3	13
Fl. R. Nov. 7	3	1	—	2	2	12
Constr. Arad	3	—	1	2	4	6
Rec. Nagysz.	3	—	—	3	1	12

Néhány sorban

A magyar labdarugó bajnokságban szerdán lejátszott forduló eredmények: Dorog—Tatabánya 3:2, Vörös Lobogó—Szombathely 2:1, Kinizsi—Budapesti Dózsa 0:0, Honvéd—Salgótarján 2:1, Csepel—Pécsi Dózsa 2:0.

Junius hónap folyamán nemzetközi

A Pronosport május 6-i 18. számú szelvénye

A Pronosport május 6-i, 18. számú szelvényén egy nemzetközi mérkőzés mellett A- és B-csoportbeli bajnoki labdarugó mérkőzések szerepelnek. A szelvényen szereplő mérkőzések:

I. Locomotiva Bukarest—Dinamo Szófia

II. Progresul Bukarest—Flacăra Ploesti

III. Minerul Petrozsény—Dinamo Szatlmárváros

IV. Stiinta Kolozsvár—Fl. Rosie UTA

V. Progresul Nagyvárad—Dinamo Bukarest

VI. Dinamo Bacău—Hadsereg Központi Háza

VII. Stiinta Iasi—Fl. Rosie Bacău

VIII. Locomotiva T. Severin—Avintul Marosvásárhely

IX. Metalul Aranvosgyeres—Metalul U. Tr. Szatlmárváros

X. Progresul Szatlmár—Locomotiva Arad

XI. Dinamo Birlad—Locomotiva Iasi

XII. Metalul St. Rosu Szatlmárváros—Fl. Rosie Burdujeni

A. Metalul I Mai Ploesti—Progresul Focsani

B. Minerul Lupény—Progresul Nagyszeben

C. Flacăra Cimpina—Flacăra Mureni

D. Avintul Szászrégen—Flacăra Medgyes

—O—

A filharmonia szombati műsor

Szombaton, május 5-én, este 8 órakor tartja a Kulturpalotában az Aradi Állami Filharmonia 30. szimfonikus hangversenyt. Műsora: Mozart: Esz-dúr szimfonikus versenymű oboára, klarinétára, kürtre és fagottára. Brahms: D-dúr verseny hegedűre és zenekarra. Ovidiu Varga: „Scintea eliberării”, oratórium szólistákra, kórusra és zenekarra (Aradon először). Vezényel: Boboc Nicolae, kórusvezető: Anatol Goreaev. Szólisták: Constantinescu Mihai (hegedű, Bukarest), Steiner István (obo), Gross József (klarinét), Krizanowszki Tádé (kürt), Teichert János (fagott), Oleg Rudik (barto).

Pénteken, május 4-én délután 5 órakor oktatóhangverseny az ifjúság számára.

—O—

Közlemény

A 4. számú temesvári energo-kombinát (villanytelep), Roosevelt-tér, közli, hogy a minisztérium 8—1741—1956. számú rendelete értelmében 1956. május 10-én villanyserelői engedély kiadása céljából vizsgát tart. Temesvár rajonbók az érdeklődők forduljanak a villanytelep illetékes szolgálatához (telefon 11-80). Arad rajonbeliek pedig az aradi villany-gyárhoz (telefon 22-23).

Bakács Béla

Pártélet

A marxizmus-leninizmus tanulmányozása — felbecsülhetetlen segítség a gyakorlati munkában

Pártunk szüntelenül a marxizmus-leninizmus tanításának szellemében neveli a pártkadereteket és valamennyi kommunistát, arra tanítja őket, hogy tevékenységükben a dolgozók széles tömegének alkotó munkájára támaszkodjanak. Annak érdekében, hogy önállóan megoldhassák a tevékenységük körébe tartozó kérdéseket és hogy támogathassák az alulról jövő hasznos kezdeményezéseket, meg kell érteniük a párt politikáját. A pártkadereknek a párt és az állam érdekében figyelembevételével kell megoldaniuk a különböző kérdéseket, látniuk kell a fejlődés távlatait és érteniük kell, ahhoz, hogy a dolgozók energiáját a legfontosabb feladatok teljesítésére irányítsák.

Nagy elméleti és gyakorlati jelentősége van a szocialista ipar és ennek alapja — a nehézipar — fejlődésének a mezőgazdaság gyors fellendülése, a dolgozó nép anyagi és kulturális színvonalának emelkedése érdekében a párt által fogantatott intézkedések népszerűsítésének. Szükséges, hogy megmagyarázzák ezeket az intézkedéseket történelmi jelentőségét, hogy rámutassanak marxista-leninista alapjukra.

Jelenleg különös fontossága van annak, hogy a kommunisták alaposan ismerjék a marxista-leninista politikai gazdaságtan kérdéseit, az ipari és mezőgazdasági tevékenység konkrét problémáit. A pártpropagandának ismernie kell a párt határozatait és az ebből fakadó feladatokat és mozgósítania kell a dolgozókat megvalósításukra. A pártpropaganda arra hivatott, hogy elősegítse a gyakorlati munka kiteljesítését, hogy biztosítsa gazdaságunk felvirágztatását.

A marxizmus-leninizmus arra tanít, hogy a forradalmi elmélet a gyakorlati tevékenység irányítója. Az egész propagandamunka csak úgy állhat szoros kapcsolatban az élettel, ha alkotó módon foglalkozik az elméleti kérdésekkel, harcol a dogmatikus megnyilvánulások ellen, szoros kapcsolatot teremt az elméleti kérdések és a gyakorlati tevékenység között.

A pártszervezeteknek legfontosabb feladatuk, hogy szoros kapcsolatot teremtsenek a propaganda és az ipari és kulturális tevékenységi feladatok között. A pártszervezeteknek feladatuk, hogy magasabbra emeljék a pártpropaganda vezetésének színvonalát, nagyobb figyelmet fordítsanak az oktatás eszméi tartalmára, megteremtsek a szükséges feltételeket, hogy a kommunisták nagyobb érdeklődéssel végezzék tanulmányukat.

A pártszervezetek rendelkeznek a pártoktatás terén a szükséges tapasztalatokkal. Számos példát lehet megemlíteni arról, hogy különböző tanulmányi körökben a kommunisták nemcsak elsajátíthatják az elméleti kérdéseket, hanem a megtanult tudásuk szellemében bírálói hangon vitatják meg gyakorlati tevékenységüket, felszínre hozzák az illető üzemi, intézményi életben megvalósuló hibákat és kutatják a mulasztások meg-

Irita: Bizdóca Vasile,
a városi pártbizottság titkára

szüntetésének módjait. A pártalapszervezeti büroó gondoskodása folytán a tanulmányi körökben megvitatják az illető üzemi dolgozói érdeklődési kérdéseket.

Jó módszereket használnak a pártoktatás vezetésében és az elméleti feladatoknak az üzemi gyakorlati feladatokkal való összekapcsolásában a többieknél. A I. Ranghej, a TEBA, a cukorgyár, a CFR fűtőház pártalapszervezetei. Alljon itt példának a TEBA-gyár pártalapszervezete munkáját. A büroó tagjai ellenőrzik, hogyan készülnek fel a propagandisták, hogyan látogatják a pártkabinettet, milyen jegyzeteket készítenek és azt, hogy miről szól a pártoktatási körökben megtartott bevezető előadások.

Az ellenőrzés abban is megnyilvánul, hogy a büroó tagjai részt vesznek a körökben folyó oktatásban. Ezáltal megismerik, milyen színvonalon állnak az előadások, hogyan vesznek részt a kör tagjai a vitában és hogyan elemzik a megbeszélések során, a tanultak alapján, a gyár előtt álló gyakorlati feladatokat.

Két előadás közötti időszakban a propagandisták a főbb kérdésekről konzultációkat tartanak a hallgatóknak. A konzultációkat a propagandisták a pártalapszervezet büroójának tagjaival folytatott megbeszélése előzi meg. A konzultációk alkalmával a propagandisták ellenőrzik a hallgatók jegyzeteit és segítik őket a tanulásban.

Az alapszervezet büroója meghonosította azt a szokást, hogy az előadások után elemzik a tanulmányi lefordítását és a büroótagok előzetesnek azokkal a hallgatókkal, akik igazolatlanul hiányoztak. Így az előadás látogatottságának aránya ma már eléri a 87 százalékot.

Különös figyelmet fordítanak, hogy tiszteljen tartsák az előadásokra és a szemináriumokra kijelölt napokat. Ezek a napok semmilyen más gyűlést nem rendeznek. Ugyanakkor gondoskodnak arról, hogy a hallgatók beszerezhesék a szükséges bibliográfiai anyagot. Ezért találdó kapcsolatot építettek ki a könyvesboltunkkal és a pártkabinettel.

Az alapszervezet gyűléseken elemzi, hogyan folyik a pártoktatás. Megvitatják azt is, hogyan beszélnek meg a propagandisták és a hallgatók az időszakos kérdések tükrében a tanulókat s hogyan kötik össze azokat a vállalat feladataival. A gyűléseken elhangzott jelentések azoknak a tanulóknak az alapján készültek, amelyeket az alapszervezet büroója a pártoktatás elemzése során szűrt le. Így az üléseken résztvevők alaposan megvitatják a kérdéseket és az alapszervezet a legmegfelelőbb intézkedé-

seket dolgozhatta ki a felmerült hiányosságok kiküszöbölése érdekében.

A II. pártkongresszus dokumentumainak tanulmányozása kezdetén az alapszervezet büroója minden tanulmányi kör mellé egy-egy technikust, vagy mérnököt jelölt ki, akinek feladata volt, hogy világítsa meg az üzemi felmerülő hiányosságokat és azt, hogy miként kell leküzdeni ezeket. A szakemberek megvilágították a hallgatók előtt azokat a módszereket, amelyekkel a munkatermelékenység növelhetik és csökkenthetik az önköltséget. Ezenkívül számos más témával kapcsolatos fontos kérdést ismertettek.

Igy László László technikusi elvtársat a Petru Francisc propagandista által vezetett tanulmányi kör, Mihaila Gheorghe mérnök elvtársat a Bribam Gabriella propagandista által vezetett tanulmányi kör mellé jelölték ki. Amikor a tanulmányi körökben a pártélet kérdéseit beszélték meg, a propagandisták munkáját közvetlenül az alapszervezet büroójának tagjai segítették.

A pártoktatás konkrét vezetésével elértek, hogy az elméleti kérdéseket helyesen összekövik a vállalatnál dolgozó kommunisták mindennapi feladataival. Ennek tulajdonítható az is, hogy a dolgozók nagyszámú látogatják a pártoktatási köröket s ennek tükrében jelentős eredményeket értek el a tanulásban. A tanulmányi körök látogatói dolgozók közül 18-an élnek munkások. Ezek közül említettük meg Sipos Erzsébet csevédi és Ferenczi Imre szövőt. Ugyanakkor érdemes megállapítani, hogy a pártoktatás aktív tagjai közül kilencen párttagjelöltékké váltak s ehhez nagymértékben hozzájárult a tanulmányi körök munkája. Egyes hallgatók, mint például Sipos Lajos, Kiss László, Lango Julia, Jakab Antal és mások — összesen 14-an — az utóbbi három hónap folyamán több újítási javaslatot nyújtottak be és ezzel a munkatermelékenység növeléséhez, valamint az önköltségi ár csökkentéséhez járultak hozzá.

A pártoktatás irányításának megvalósítása, az elméleti kérdések vállalatok termelési gyakorlatával való összekapcsolása — íme a feladatunk, amelynek elsőrendű fontosságú kérdésekként kell alapszervezetünk előtt állni. Ez lehetővé teszi számunkra, hogy helyesen értékeljük a marxista-leninista tanítás jelentőségét, nem csupán a múltbeli gyakorlat, hanem főképpen jelenlegi, mindennapi munkánk gyakorlatának során. Ugyanakkor meg kell bennünk attól, hogy dogmákká változtassuk a marxista-leninista ideológiát egyes tételeit.

Elénk ideológiai munkát kell kifejteni minden alapszervezetben, akár számos, akár kevésbé számos taglétszámmal rendelkezők. Ahol a pártpropaganda változatok, érdekes, közhíros és szoros kapcsolat fűzi az élethez, ott növekszik a kommunisták érdeklődése a tanulást iránt, a pártoktatás pedig alkotó jeleget nyer.

Gheorghe Stoica elvtárs rádióbeszéde május elseje alkalmából

Május elsejének reggelén Gheorghe Stoica elvtárs, az RMP KV-nek tagja, rádióállomásainkon a következő beszédet tartotta:

A Román Munkáspárt Központi Vezetőségének és a Román Népköztársaság kormányának megbízásából országunk minden dolgozójának meleg jókívánságokat és testvéri üdvözlést tolmácsolok május 1. alkalmából, a dolgozók nemzetközi szolidaritásának, a világ dolgozói testvériségének napján.

Május 1 hagyományos ünnepségei évtizedek óta az egyszerű embereknek az életet adó tavasz győzelme feletti örömet egybefűzik a kizsákmányolás nélküli társadalom iránti reményekkel és vágyakkal, amelyek a felszabadult ember minden alkotó tevékeniségének felvirágoztatásához vezetnek. Így május elseje az évek során az állandóan és győzelmesen előrehaladó emberiség tavaszának hírnökevé vált.

Korszáunkban a szocializmus, — az az eszmény, melyért a kapitalista országok dolgozói is harcolnak, — győzött a Szovjetunióban és győz Kínában, valamint Európa és Ázsia több más országában. A szocializmus hatalmas világrendszerré vált, mely mélytelenségig befolyást gyakorol az egész világ eseményeinek menetére. Kéz a kézben haladva a marxizmus-leninizmus nagyszerű elveitől megvilágított uton, hűségesen a proletár nemzetköziség dicsőségét zászlajához, erősítjük meg mindjobban az egész emberiség javaként, az egyenlőség, kölcsönös tisztelet és elvtársas segítségnyújtáson alapuló testvéri kapcsolatunkat a Szovjetunióval és a többi szocialista állammal, járulunk hozzá cselekvően a szocializmus nagy táborának állandó erősödéséhez.

Százmilliók népek, melyek szétterjedtek a felbomló gyarmati iga láncait, kiválták független állami létüket. A román nép, a szocialista országok népeivel együtt, rokonszenvet fejez ki ezek iránt az államok iránt és azt a kívánságot, hogy az egyenlőség alapján együttműködjen velük mind gazdasági és kulturális téren, mind a béke megvédéséért folyó harcban.

Az imperializmus által kirobbantott pusztító világháború után az emberiség történelme folyamán először rendelkezik újabb háború elkezdésének megakadályozásához szükséges eszközökkel és erővel. Minden földrészen egyszerű embereknek életét, gyermekeiket és otthonait meg lehet kímélni a háború borzalmaival, ha a világ népei egységes akcióik révén meg fogják tudni fékezni az agresszív imperialista körök mesterkedéseit, ha a népek és országok közötti kapcsolatokban győzelemre tudják vinni a béke együttműködését.

Az egész világon a tömegek hatalmas arányú aktivizálása folyik a békeharcban, a nemzeti érdek és a demokratikus szabadságjogok megvédéséért, a kapitalista kizsákmányolás ellen.

Minden földrészen száz- és százmillió embernek legrághatóbb reményei és vágyai fordulnak ma a szocializmus felé. Felszabadult népek forró üdvözlését, testvéri szolidaritásának kifejezését küldi minden ország dolgozóinak.

Az első gyümölcsfákhoz az első pórtárgyazást a virágzás idején, míg a másodikokat a gyümölcsök növekedésének idején végezzük. Ebben az időben végezzük a különböző gyümölcsfák ellen a peritetezést is, továbbá intézkedünk a májusi cserébogár és a bundás bogár kártételének megelőzéséért. Felkészülünk továbbá a késői fagyok elleni védekezésre is. A gyümölcsösben ezért számos szalma vagy nehezebben égő kerti szemet, esetleg trágyacsomókat gyűjtünk, s fagyvesztés esetén ezeket meggyújtjuk.

Az állattenyésztésben

május hónapban kezdjük meg a legeltetést. A legelőre való kihajtást fokozatosan kell végeznünk, mert a hirtelen beállított takarmánváltás az állatok megbetegedését jelentheti.

A legelők fűhozamának növeléséért és a fűtermés észszerű kihasználásáért nagyfontosságú a szakszerű legeltetés megszervezése. Ezért a legelőt 4-6 egyenlő részre osztjuk és a parcellákon egymás után sorba legeltetünk. Egy-egy parcellán a legeltetésnek 5-6 napig kell tartania.

Ha az idő feltételei megengedik, megkezdjük a juhok nyírását. A májusi hónapban színtén nagy munka folyik. A méhészdok napi hozama egyre nő. Az erős családoknál az idősebb kerekét újakkal helyettesítjük, amelyekben először a nagy méhözag. Majdsonin kell ezenkívül elvégeznünk a mesterséges rajoztatást is és ilyenkor cseréljük ki a királynét anyák.

A gazdaságokban ebben az időben tisztítjuk, fertőtlenítiük és javítjuk ki az istállókat, ahol az állatok teleltek.

gozóinak, a dolgozók egysége és szolidaritásáért harcolnunk, a kommunista és munkáspártoknak — a népek jólétéért rettenthetetlen zászlóvivőink. Hozzon május elseje új sikereket a kapitalista államokban élő munkásoktól pártjai és szervezetei közötti harci egység helyreállítására, a béke, a demokrácia és a szocializmus érdekében.

Elvtársak!

A népi hatalom és különösen első öt éves tervünk évei a román nép életében minden téren a haladás, a házak újraelépésének és felvirágzásának korszakát nyitották meg. Országunk dolgozó népének milliói rövid idő alatt, szüntelen nehézségekkel küzdve kizsákmányolt országunkat abból a visszamaradottságból, melyben a polgári-földesuri rendszer tartotta. A dolgozók hatalmas nehézipari létesítéket. Lelektették a mezőgazdaság szocialista átalakításának és korszerűsítésének alapjait és jelentős sikereket értek el a kultúrforradalom kibontakoztatásában. Joggal büszkélkedhetünk tehát mindezzel a nagy vívmányokkal, melyek olyan jelentős és a szocializmus építése szempontjából.

A dolgozók életszínvonalának emelése a párt és a kormány számára alapvető fontosságú kérdés volt és marad. Noha jelentős sikereket értünk el a dolgozó nép életszínvonalának emelésében, a dolgozóknak még szembe kell nézniük egyes átlagos nehézségekkel, melyeket ki kell és ki lehet küszöbölni. A Román Munkáspárt II. kongresszusa egy sor feladatot állapított meg a dolgozó nép életszínvonalának a második öt éves terv folyamán való érezhető emelése céljából. Meg van minden feltétele annak, hogy a dolgozó tömegek, élén hőies munkásoktól, munkásoktól, mozgósítsuk a feladatok sikeres teljesítéséért.

Pártunk II. kongresszusa a második öt éves tervre vonatkozó irányelveinek valóra váltása — íme, ez népgazdaságunk hatalmas fejlődése, a dolgozó tömegek életszínvonalának emelése felé vezet utat. A jót — tanítja Lenin — nem jön magától. Ezt egy magasabb termelékenységűért folytatott harcban kell kivívni a szocializmus mindegyik építőjének szorgalmas, fegyvermezt, felelősségtudattal és kezdeményező képességgel folytatott munkája révén.

A párt Központi Bizottsága és a Román Népköztársaság kormánya kifejezi azt a rendíthetetlen hitét, hogy szorgalmas és tehetséges népünk, az ellenség és a nehézségek elleni harcban megdöntött munkásoktól, élén, új és új eredményeket fog elérni a párt által mutatott uton.

Továbbra is nagy erőket és eszközöket kell összpontosítani a nehézipar elsődleges fejlesztésére, fejleszt-

tenünk kell a közfogyasztási cikkek gyártó ipar termelését, rendszeresen be kell vezetni a vállalatokba az új technikát és az előrehaladott munkamódszereket, maximálisan ki kell használnunk a meglévő gépeket és termelési kapacitást, gondosan takarékoskodnunk kell az anyagi erőforrásokkal. A párt felhívja az iparban dolgozókat, adjanak új lendületet a szocialista versenyeknek a tervfeladatok teljesítéséért, a munkatermelékenység emeléséért és az önköltségi ár csökkentéséért, amelyek — a dolgozók életszínvonalának emelésének alapvető feltételei.

A mezőgazdasági termelést erőteljesen fejlesztenünk kell egy haladott szocialista mezőgazdaság megteremtése révén, mely képes széles mértékben felhasználni a korszerű tudomány és technika vívmányait. A párt felhívja a falusi dolgozókat, fokozzák munkájukat a mezőgazdasági szocialista szektorának kiterjesztése és megerősítéséért és ugyanakkor terjeszték ki széles körben a verseny a tavaszi mezőgazdasági munkálatok gyors és jó körülmények között történő elvégzése érdekében, hogy ebben az évben gazdag termést érjünk el búzából és kukoricából, hogy fokozott mennyiségű állati terméket biztosíthassunk a lakosság ellátásának megvalósítására.

A párt hazánk értelmiségéhez fordul és felhívja őket, állítsák minden erejüket a szocializmus építésének szolgálatába, emeljék mind magasabbra a tudományt és a technikát, a szöveget, az irodalmat és a művészetet hazánkban.

Elvtársak!

A párt felhív minden dolgozót, erősítse állandóan népi demokratikus rendszerünket és ennek alapját, a munkásoktól és a dolgozó parasztoktól szövetséget, fejlessze és erősítse a román nép és az együttes nemzetiségek testvériségét.

Mint a szemünk fényét, óvjuk a közvagyonot és a népi törvényeséget, elkeseredett ellenségként harcoljunk a bürokratizmus minden formája ellen, erősítsük forradalmi éberségünket!

Tegyük hazánkat erős és virágzó országgá, a bőség és a haladott kultúra országává!

Eljen drága hazánk, a Román Népköztársaság!

Eljen a Román Munkáspárt és Központi Vezetőség!

Eljen a Román Népköztársaság kormánya!

Eljen a szocialista tábor országainak testvéri közössége, élén nagy barátunkkal, a Szovjetunióval!

Eljen a népek közötti béke és barátság!

Eljen minden ország dolgozóinak testvéri szolidaritása a békeért és a szocializmusért folyó harcban!

Eljen a leninizmus!

Május 1 megünneplése rajonunkban

Világosan

Április 29-én délután a községi kultúrotthonban több, mint százszáz gyűlést össze az állami gazdaság dolgozói, kollektivisták, egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok, értelmiségiek közül, hogy részt vegyenek a május 1. tiszteletére szervezett ünnepi gyűlésen. Az üléseken Todoros Constantin mérnök méltatta május elseje jelentőségét.

Ezt követően a világi hírességek elemi iskola tanulói művész-műsorral szerepeltek. Hét dolgozó paraszt kapott üdvözlő levelet a tavaszi mezőgazdasági kampányban reájuk háruló feladatok elvégzéséért, mint például Cloban Dumitru, Hanga Teodor, Vostinar Dumitru és mások. Ugyanezen a napon megalakult a községi hitel- és kölcsönöz szövetkezet. A beiratkozottak száma az első napon 312 volt.

Pankotán

Ünnepi díszbe öltözött a község. A tavaszi szél vörös és nemzeti színű lobogókat lengetett. A kultúrotthonban 250 ember részvételével tartották meg a május 1. tiszteletére szervezett ünnepi gyűlést. Budisan Aurel, a rajoni pártbizottság területi instruktorának előadása után román, magyar nyelvű versekkel, táncokkal szórakoztatták a jelenlévőket.

Sofronyán

A Nicolae Bălcescu kultúrotthonban a község több, mint 300 lakója vett részt az ünnepi gyűlésen. Szabó Sándor elvtárs, a rajoni pártbizottság területi instruktor méltatta május elsejét. Ezután kulturműsor következett.

Angyalkúton

A kultúrotthonban 240 főnyi közönség előtt tartotta meg május elsejével kapcsolatos előadását Wenzl Gábor, a kultúrotthon igazgatója. Majd a román, magyar és német tannyelvű iskolák növendékeinek kulturműsora következett.

Szenimáron községben

Május elseje ünnepének előestéjén a kultúrotthonban ünnepi gyűlést zajlott le, amelyen a község lakói közül négyszázötvenen vettek részt. A román- és nemetnyelvű előadások után a kultúrotthon művészgárdája és a községi iskola tanulói szórakoztatták a jelenlévőket.

A vasuti szállítás javításáért

Az aradi CFR L. 9 szektorának munkásai, technikusai és tisztviselői napról-napra újabb munkasikereket értek el a vasútvonalak karbantartásában.

A szektor dolgozói közül 343-an folytattak szocialista munkaversenyt és alkalmazzák az Udaltov, a Nefiadov, a Kuznyecov és más módszereket. A Nefiadov-módszer alkalmazásával sikerült biztosítani a forgalom zökkenőmentességét, aminek következtében április 27-ig 108 százalékban teljesítették havi tervüket.

Aszántőföldön

a kedvezőtlen időjárás következtében, ezekben a tavaszi vetések megkésztet. Most tehát minden kedvező órák ki kell használni azért, hogy befejezzük a bab, a kender, a kukorica és egyéb olyan növények vetését, amelyeket áprilisban nem tudtunk elvetni.

Májusban kerül sor ezenkívül a rizs, köles és muhar, stb. vetésére is. Amikor a talaj hőmérséklete elérte a napi 14 fok átlaghőmérsékletét, megkezdhetjük a dohány kiültetését.

Az őszi vetési növényeknél késedelem nélkül végezzük továbbra is a kiegészítő pórtárgyazást, a boronálást, nem szabad késlekedni a gyomtalánítás, az acatálással sem. A tavasszal elvetett növényekre is nagy gondot kell, hogy fordítsunk. Az első okozta talajfelületi kérget késedelem nélkül fel kell porhanyósítani, s ugyanakkor a gyomosodásnak is elejét kell venni. Boronálással vagy kapálással érünk el jó eredményt. A kukorica, napraforgó és repaféléknél az első kapálással egyidőben ritkítsuk is a növényeket.

Május hónap végéig kerül sor a rozs mesterséges pótporázására. Ezt a munkát a rozs kalászáinak megkezdése után azonnal el kell végezni és 2-3-szor három napos időközben meg kell ismétetni.

A hónap végén ezenkívül kijavítjuk és előkészítjük az aratási kampányban szükséges eszközöket és gépeket.

A zöldségek kertben

Általában májusban ültetjük ki az összes zöldségpalántákat. Rajonunkban Kürtösön, Mácsán és más községek határában is a dolgozó pa-

Májusban soronlevő mezőgazdasági munkálatok

raszolók az esőzések után megkezdtek a paradicsom-palánták kiültetését. Ezt a munkát mindenütt május első heteiben el kell végezni. Ki kell kerülni a szántóföldre a paradicsom, paprika és tojásgyümölcs palántáit. Helyes, ha a kiültetési munkálatokat este vagy reggel 10 óráig végezzük, mert ilyenkor nincs olyan nagy meleg, könnyebben veszik át a palánták a kiültetést. A palánták ültetési mélysége növényenként változik. Jó, ha a palánta alá a fészékbe egy marék érett trágyát szórunk. A palánták kiültetése után egy héttel vizsgáljuk át az egész parcellát és az elpusztult növényeket pótoljuk. A hónap első felében befejezzük az uborka, tök, sárgadinnye szabad földbe való vetését is. A zöldségek kertben a kapálást és gyomlálást annyiszor végezzük el május hónapban, ahány-szor azt a gyomosodás megkezdte.

A hagymánál, fokhagymánál és gyökérzöldségeknél kapálunk. A gyökérzöldségeknél az első kapálással egyidőben elvégezzük a ritkítást is. Május hónap végéig megkezdjük a nyári ültetés burgonya jarovizálását. Ezért készítsuk elő a jarovizáláshoz a ládákat is. Azokat a területet pedig, amelyekre a nyári ültetés burgonya kerül, lartsuk állandóan gyommentesen és porhanyósan, egészen a vetés idejéig.

A szőlőben,

ha nem fejeztük be áprilisban a szőlősorok közti talajművelést, azt má-

jus első napjaiban haladéktalanul be kell fejeznünk.

A termőszőlőben megkezdjük a felesleges hajtások eltávolítását. Ugyeljük ennek a műveletnek arra, hogy a termőcsapokból és a tökélekből nőtt hajtások ne távolítsuk el, mert ebből neveljük a jövővéli biztosító csapokat. Ezenkívül hazyunk meg olyan vesszőket is, amelyekkel majd a tökéhiányokat pótolhatjuk, bujtás segítségével. A megmaradt összes vesszőket kössük fel a karókra vagy a huzalokra.

A szőlő virágzása előtt egy-két nappal csipjük vissza a termőhajtások végét, hogy ezzel megelőzzük a virág-elhanyagást.

A szőlő peronoszpóra elleni védekezésére május hónapban megkezdjük a permetezést is. Ezt először 0,5 százalékos hígítású bordói isével végezzük. A szőlőben a permetezéseket mindig idejében és nagy gondot végezzük, annyiszor, ahány-szor azt a peronoszpóra fertőzés felkeltő jelző állomás javasolja. A szőlő első permetezését mindenütt a virágzás előtt kötelező elvégezni.

A gyümölcsösben

folytatjuk a növényápolási és talajművelési munkálatokat. A gyümölcs-fák között a földet állandóan gyommentesen és porhanyósan tartjuk. Jó módszer, ha csak a fák körül ássuk fel a földet, a gyümölcsösök többi részét pedig szántjuk. Május hónapban végezhetjük el a gyümölcsös pórtá-

A Szovjetunió külügyminisztériumától

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

Az Egyesült Államok külügyminisztériuma az év április 25-én a következő jegyzéket intézte a Szovjetunió washingtoni nagykövetségéhez: „A külügyminiszter nagyrabecsülését fejezi ki a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének nagykövete, Ocellenciája iránt és tiszteltetl alul a „Tuapsze” szovjet tálhajó öt volt tengerészének 1956 április 7-én az Egyesült Államokból történt elutasításának körülményeire.

A beható vizsgálat után megállapították, hogy a Szovjetunió ENSZ küldöttségének tagjai a szovjet küldöttség elutasításával összefüggő helyzetben felhatalmazásokat vállaltak és tevékenységet fejtettek ki a tengerészekkel kapcsolatban. E tekintetben Alexandr K. Gurjanov és Nyikolaj Turkin magatartása különösen elítélendő volt. Maga Arkádij Szoboljev nagykövet — annak ellenére, hogy jelen volt a washingtoni szovjet nagykövetség egy megbízott képviselője — amellyel volt, hogy avatkozzanak be a bevándorlási és naturalizációs hivatal szervei által a tengerészek elutasítása előtt az „Idle Wild” repülőterén lefolytatott kihallgatásba. A Szovjetunió ENSZ küldöttségének tagjai illy módon helytelen akciókat követtek el, amik túllépt a hivatalos felhatalmazásuk kereteit, visszaéltek a székelyük nyújtotta privilégiummal, megsértve az Egyesült Államok és az ENSZ között az ENSZ székelye tekintetében létrejött egyezmény előírásait.

A szovjet kormányt felkértük, utasítsa Arkádij Szoboljev nagykövetet és személyzetét, hogy a jövőben elismert funkcióra korlátozza tevékenységét. Tekintettel Alexandr K. Gurjanov és Nyikolaj Turkin tevékenységének különös jellegére, a szovjet kormány tudomására hozuk, hogy nem kívánatos az Egyesült Államokban való tartózkodásuk. Ennek megfelelően kifejeztük azt a kérést, hogy Alexandr K. Gurjanov tegyen sürgős intézkedéseket az Egyesült Államok területének elhagyására. Ugyanebből az okból kifolyólag Nyikolaj Turkinnek az Egyesült Államokba való visszatérési vizum iránti kérését visszautasítottuk.

A Szovjetunió washingtoni nagykövetsége április 30-án a következő jegyzéket intézte az Egyesült Államok külügyminisztériumához:

A Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetségének nagykövetsége nagyrabecsülését fejezi ki a külügy-

minisztérium iránt és április 25-i jegyzékével kapcsolatban tiszteltetl közli a következőket:

A szovjet kormány, mint alaplatl visszautasítja a fentemlített jegyzékben foglalt állítást, amely szerint a „Tuapsze” tálhajó öt szovjet tengerészének az Egyesült Államokból a Szovjetunióba történt visszatérésével kapcsolatban a Szovjetunió ENSZ küldöttségének tisztviselői, a küldöttség statumával össz nem férő akciókat követtek volna el.

A külügyminisztérium kétségkívül ismeri a „Tuapsze” tálhajó kilenc szovjet tengerészének az Egyesült Államokban való jogtalan visszatartása körülményeit. Egyebek között ismeretes, hogy a nagykövetség még 1955 decemberében, amikor a kilenc tengerest Tajván szigletéről az Egyesült Államokba szállították, lépéseket tett a külügyminisztériummal, követelve, hogy intézkedjenek szabadonbocsátásuk és hazaszállításuk érdekében. A nagykövetség hasonlóképpen kérte, nyújtsanak lehetőséget képviselőinek, hogy beszélgetést folytassanak a „Tuapsze” tálhajóval említett szovjet tengerészeivel.

A nagykövetség sorozatos lépései ellenére a külügyminisztérium nem teljesítette ezeket a jogos kéréseket. Sőt, a külügyminisztérium lehetségesnek tartotta március 2-án a nagykövetségnek kijelenteni, hogy a szovjet tengerészek visszautasították a találkozó a nagykövetség képviselőivel. A külügyminisztérium ezalokkal a tengerészek nyilatkozataira, amelyeket, mint bebizonyosodott, fenyegetés és kényszer hatására írtak alá.

Április elején Vaganov, Lukaskov, Reabenko, Sirin és Sisín szovjet tengerészek azzal a kéréssel fordultak G. N. Zarubinnhoz, a Szovjetunió washingtoni nagykövetséghez, hogy segítsen őket hazájukba való visszatérésükben. A Szovjetunió washingtoni nagykövetsége konzultációs száljának vezetője ezzel kapcsolatban Newyorkba utazott, hogy kiállítsa a szovjet tengerészeknek az Egyesült Államokból történő elutasításához szükséges okmányokat és hogy segítse őket a Szovjetunióba való elutazásukban. Április 6-án Vaganov, Lukaskov, Reabenko, Sirin és Sisín, elmentek a newyorki pénzügyi ügyosztályra és kitöltötték az Egyesült Államokból való kiutazáshoz szükséges bizonylatokat az adók kifizetéséről.

Április 7-én a newyorki „Idle Wild” repülőterén, melyőt az említett szovjet állampolgárok repülő-

gépre szálltak volna, az amerikai bevándorlási hatóságok kihallgatták ezeket a szovjet állampolgárokat, teljes meggyőződést szerezve illy módon arról, hogy a szovjet tengerészek szabadon kifejezték akaratauknak megfelelően távoznak az Egyesült Államokból. Ezalokkal meg kell említeni, hogy a szovjet állampolgároknak magábanveve is indokoltan kihallgatását, rendkívül brutálisan végezték a bevándorlási hivatal tisztviselői.

Mint ahogy az említett szovjet állampolgároknak a Szovjetunióba történő elutazása — amint az a fentiekben is kitűnik — az amerikai bevándorlási törvények által előírt összes szükséges formalitás teljes mértékű teljesítését követően történt, nincs semmiféle alap a Szovjetunió ENSZ küldöttségének bármilyen beavatkozásáról beszélni, amint azt a külügyminisztérium jegyzékében teszi.

Az a tény, hogy a szovjet állampolgárok hazautazásakor jelen voltak a Szovjetunió ENSZ küldöttségének tisztviselői, távolról sem tekinthető a küldöttség statumával összefüggő helyzetet. Magától értetődik, hogy A. K. Szoboljevnek, a Szovjetunió állandó ENSZ megbízottjának jelenléte, akárcsak a többi szovjet állampolgár jelenléte, akik elkísérték hazájukba induló honfitársaikat, egészen természetes.

A nagykövetség felhasználja ezt az alkalmat annak kijelentésére, hogy a Szovjetunió ENSZ küldöttsége mindenkor tiszteltben tartotta és szigorúan tiszteletben tartja az Egyesült Államok és az ENSZ között az ENSZ székelyére vonatkozó egyezmény előírásait.

Ilyen körülmények között a külügyminisztérium jegyzékében foglalt és az ENSZ küldöttségének tisztviselőire vonatkozó alapban állítások nem minősíthetők másnak, mint kísérletnek, amelynek célja elterelni a közvélemény figyelmét az amerikai hatóságok megengedhetetlen akcióiról, amellyel jogtalanul visszatartották az Egyesült Államokban a „Tuapsze” tálhajó szovjet tengerészeit.

A nagykövetség emlékeztet a külügyminisztériumban tett korábbi lépéseire a szovjet tengerészek hazaszállításának kérdésében és nyomatékosan követeli, hogy hárítsák el az alkadályokat annak útjából, hogy a „Tuapsze” tálhajó szovjet tengerészei — Jeremenko, Ivankov, Nikolov, Szolovjov és Tatnyikov — visszatérhessenek családjukhoz és nyújtsanak számukra lehetőséget arra, hogy szabadon döntsenek a hazájukba való visszatérés kérdésében.

NOVEMBERBEN NYILIK MEG AZ ENSZ KÖZGYÜLESENEK 11. ÜLÉSSZAKA

Newyork. (Agerpres.) A TASZSZ jelenti:

Az ENSZ titkársága közli, hogy az ENSZ közgyűlésének legközelebbi ülészsaka (a tizenegyedik) ez év november 12-én nyílik meg.

—O—

FRANCIAORSZÁGBAN EGYRE NAGYOBB MERETEKET ÖLT AZ ALGERIAI KÉRDÉS BEKES RENDZESERE INDULT MOZGALOM

Párizs. (Agerpres.)

A párizsi sajtó jelentése szerint Franciaországban mind nagyobb méreteket ölt az algériai kérdés bekés megoldásáért indult mozgalom. Metz városban feltartóztattak egy szerelvényt, amelyben Elsász-Lotharingából behívott kilencszáz tartalékos utazott. A vonat feltartóztatásának az oka, a katonák tüntetése volt, akik a lakosságtól támogatva tiltakoztak az algériai hadműveletek ellen. Brest, Ville Neuve, Saint-Georges városokban hasonló tüntetéseket rendeztek a behívott tartalékosok, akik az algériai harcok azonnali megszüntetését követelték.

—O—

A CEYLONI KORMÁNY TANULMÁNYOZZA A DIPLOMACIAI KAPCSOLATOK FELVÉTELENEK LEHETŐSÉGET A SZOVJETUNIOVAL ES A KINAI NK-VAL

Colombo. (Agerpres.)

A május 2-án megtartott sajtótájékoztató keretében Bandaranaike, Ceylon miniszterelnöke kijelentette, hogy Ceylon kormánya jelenleg a Szovjetunióval és a Kínai NK-val való diplomáciai kapcsolatok felvételének lehetőségét tanulmányozza.

A ceyloni miniszterelnök hangsúlyozza: kormánya elhatározta, hogy küldöttségeket küld a Szovjetunióba és a Kínai Népköztársaságba ennek a kérdésnek a tanulmányozására, valamint Ceylon és az említett két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésével kapcsolatban.

—O—

THAJFÖLD ES A KINAI NK KÖZÖTTI NORMALIS KAPCSOLATOK FELVÉTELEERT

Peking. (Agerpres.) Az Uj Kina jelenti:

Van Waythayakon, Thájföld külügyminisztere egy bangkoki fogadás alkalmával kijelentette, hogy Thájföld és a Kínai Népköztársaság közötti normális kereskedelmi kapcsolatok felvétele mellett foglalt állást.

mokban heverték, a tőke nélkül maradt német iparbarok kölcsönkért fordultak amerikai tőkes testvéreikhez, felajánlva nekik az újjáépítendő üzemek profitjának ill részét. Ez az ajánlat meghallgatásra talált és így volt lehetséges, hogy a leromlott üzem rövid idő alatt újjáépültek és ma ugyanúgy kivesszék részüket a tőkes világ konkurencijából, mint régen.

Időközben azonban nagyot változott a világ. A kínai nép nagyszerű győzelme után Ázsia többi népe is nagyrészt lerázták magukról a gyarmati igit, vagy most vivják elszánt harcukat a szabadságért. A másik nagy gyarmati terület, Afrikában, az északi vidékek népei szintén nagyrészt felszabadultak már a gyarmati elnyomás alól, vagy most harcolnak felszabadulásukért. Nem ez a helyzet Közép- és Dél-Afrikában. Itt Franciaországnak 11 millió négyzetkilométernyi gyarmata van 48 millió lakossal, Angliának 8 millió négyzetkilométernyi, 64 millió lakossal. Ez a 112 milliónyi nagyszerű néger munkaerő, amelyet az óriási távolság folytán sikerült szinte teljesen elszigetelve tartani minden „romboló befolyástól”, valamint a 19 millió négyzetkilométernyi gazdag gyarmati terület, kiapadhatatlan nyersanyagforrásaival, nem hagyja nyugodni az amerikai imperialista köröket. Kézenfekvő dolog, hogy hűséges kiszolgálókat és lekötöztetettjeit, a nyugatnémet fináncióktól használatuk fel, hogy azon keresztül rátegyék kezüket az egykori német, jelenleg angol és francia gyarmatokra és így kárpótolták magukat azokért az elvesztett üzleti lehetőségeikért, melyeket az ázsiai és afrikai népek öntudatraébresztése nekik okozott.

Weisz Endre

Május elseje megünneplése a Kínai Népköztársaságban

A pekingi dolgozók szimpompás felvonulása

PEKING. (Agerpres.) A TASZSZ jelenti:

A Kínai Népköztársaság zászlódiszben pompázó fővárosának utcáiban ünneplőbe öltözött százezrek ösztönlötték a Peking szívében lévő Tienanmen tér felé, ahol a kínai dolgozók május elsejei ünnepsége lezajlott.

A disztribúnt és a mellette lévő tribünöket zászlódiszbe borították. A tribünökön helyet foglaltak az ipar és a mezőgazdaság eljénző dolgozói, tudósok, művészek, a felszabadító néphadsereg tisztjei és tábornokai, a nemzeti kisebbségek számos képviselője.

Pont tíz órakor megjelent a disztribúnt Mao Ce-tung, Csu Te, Liu Sao, Csu En-laj, a Kínai Kommunista Párt KB Politikai Irodájának tagjai, a demokratikus és tömegszervezetek vezetői, a Kínai Néphadsereg marsalljai és tábornokai.

Pin Csi-zen, Peking polgármestere rövid beszédet mondott. Felhangzott a Kínai NK himnusza, majd az Internacionálé. Eközben az ünnepség központjára disztribúnt adtak le s ezzel megkezdődött Peking dolgozóinak szimpompás felvonulása a disztribúnt előtt. A felvonuláson több mint félmillió dolgozó vett részt. A menetet négyszáz motorke-rekáros sportoló zárta le.

A szovjet-angol tárgyalások visszhangja a külföldi sajtóban

OTTAWA. (Agerpres.)

A kanadai közvélemény a szovjet vezetőik angliai látogatását olyan történelmi fontosságú eseménynek tekinti, amely hozzájárult a nemzetközi feszültség további enyhüléséhez, a béke megszilárdításához.

Az Ottawa Citians című lap hangsúlyozza, hogy a látogatás kétmögötlen előmozdította a kölcsönös jobb megértést.

A Winnipeg-ben megjelenő Free Press különleges figyelmet fordít N. Sz. Hruscov azon nyilatkozatára, amelyben rámutatott a fegyverkezési verseny megszüntetésének parancsoló szükségességére. Ez nem azt jelenti, — írja a lap — hogy a lezserelés kérdése most már könnyen megoldható. De a történelemben először jöttek létre a lezserelés előfeltételei, mert mindkét fél meggyőződött a fegyvergyártók közötti veszélyes és költséges párharc képtelenségéről.

A Globe and Mail című lap kiemeli, hogy N. A. Bulganyin és N. Sz. Hruscov angliai látogatása nemcsak a két ország, hanem más nyugati országok számára is hasznos volt. A lap hangsúlyozza, hogy az ilyen látogatásokat a továbbiakban bővíteni kell.

Ugy véljük — írja a lap — hogy a szovjet vezetőknek meg kellene látogatniuk az Egyesült Államokat, Kanadát és sok más nyugati országot is. És miért ne vizionoznák ezeket a látogatásokat a nyugati vezetők is?

Eden miniszterelnök megígérte, hogy ellátogat Oroszországba. Vajon összedülne a világ, ha Eisenhower elnök, vagy Dulles külügyminiszter elutazna Oroszországba, hogy tájékozódjon az ottani állapotokról?

Ez a bizalom kérdése. Ha biztosak vagyunk magunkban és eszméinkben, úgy nem kell félnünk odautazni, hogy megismerkedjünk a kommunistákkal, nem kell félnünk látogatásuktól és a velük való kapcsolatoktól — írja befejezésül a kanadai lap.

LONDON. (Agerpres.)

A Birmingham Post és a Manchester Guardian című lapok hangsúlyozzák, hogy angol vezetőkörök-

ben elégedettek a tárgyalások eredményeivel. A Yorkshire Post londoni tudósítója rámutat arra, hogy a szovjet vezetők látogatásának eredménye meghaladta az angol kormány várakozását.

Számos angol hírmagyarázó rámutat arra a sokrétű lehetőségre, ami a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok fejlesztése terén nyílik. A sajtójelentésekből kitűnik, hogy mind Angliában, mind a többi nyugati országban fokozódott az üzleti körök elégedetlensége amiatt, hogy az Egyesült Államok nyomására mesterséges gátakat emeltek a nemzetközi kereskedelem útjába.

A Reuter hírgyűjtő ezt közölte: Egész Nyugat-Európában az ipari körök és a kereskedelmi szakértők tanulmányozzák a kereskedelemmel kapcsolatos angol-szovjet nyilatkozatot, melyet a londoni tárgyalások befejezése után adtak ki. Sokan remélik, hogy felülvizsgálják azon árucikkek jegyzékét, amelyeknek kivitelét tiltják a kommunista országokba.

PARIZS. (Agerpres.)

A l'Humanité hangsúlyozza: Hogy helyesen felmérhessük a szovjet vezetők angliai látogatásának eredményeit, szükséges emlékeztetni a kéthárom évvel ezelőtti nemzetközi légkörre, amikor egy ilyen látogatás elképzelhetetlen lett volna. A lap rámutat arra, hogy a szovjet és a brit vezetők londoni találkozója a békes egymás mellett és irányelveinek diadala nyomán vált lehetségessé, sőt elkerülhetlenné. A szovjet-angol tárgyalások eredményei — írja befejezésül a l'Humanité — igen jó jelek a közeli francia-szovjet tárgyalások számára.

LONDON. (Agerpres.)

Egyes lapok továbbra is kommentálják Gaitskill-nek, Brown-nak és más laburista vezetőknek a szovjet nép és vezetői ellen tanúsított barátságatlan magatartását. A Daily Worker rámutat arra, hogy a laburista vezetők magatartásukkal nagy kárt okoztak a laburista mozgalomnak. A lapok rámutatnak arra, hogy a laburista vezetők állásfoglalása nagy felháborodást váltott ki a munkások körében.

Nyugat-Németországban fokozódik a rendőrség terror-akciója a demokratikus szervezetek ellen

WIESBADEN. (Agerpres.)

Sajtótájékoztatók szerint a Német Szövetségi Köztársaságban fokozódik a rendőrség terrorakciója a demokratikus szervezetek ellen. Így például a Hessen tartományi belügyminisztérium egyik rendeletében kimondta a német-szovjet baráti társaság és a demokratikus Németország Nemzeti

Frontjának feloszlását és betiltotta mindenféle tevékenységét. A Majna-menti Frankfurtnban a rendőrség elfoglalta a nemzeti front helyi szervezetének székhelyét, amely mint ismeretes, Julius Fahn, az ismert nyugatnémet békeharcos lakásában volt.

A hét filmje

„DOZSA GYORGY” mozi: A vörös tavirózsa. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Naponta matiné 11 órakor.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: május 6-ig: Páncélos dandár. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„HERBAK JANOS” mozi: május 6-ig: d. e. 11 és d. u. 3 órakor: Fel a fejfel (Latabárnál). 5, 7 és 9 órakor: Felterítés a Jange folyamon.

„I. L. CARAGIALE” mozi: május 6-ig: Nürnberg express. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„IFJUSAGI” mozi (volt Uj idők): május 6-ig: Zoja. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.

„SOLIDARITEA” mozi: (Gáj): május 6-ig: Az emírség bu-

kása. Előadások: hétköznap este 7 órakor, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor, matiné 11 órakor. Hétfőn nincs előadás.

„MAXIM GORKIJ” mozi (Mikolaka): május 6-ig: Mary hercegnő. Előadások: este 8 órakor, szerdán és szombaton 6 és 8 órakor, vasárnap 2, 4, 6 és 8 órakor, Hétfőn nincs előadás.

„ILIE PINTILIE” CFR mozi: (Gradiste): május 4 és 6-án: Veszélyes ösvények. Előadások: munkanapokon este 7 órakor, vasárnap 3, 5 és 7 órakor.

„DECEMBER 30” üzemi filmstúdió: május 5 és 6-án: A folyamok dallama. Előadások: 3, 5 és 7 órakor, vasárnap 11 órakor matiné.

Anglia és a Német Szövetségi Köztársaság képviselőinek londoni tárgyalásai

LONDON. (Agerpres.)

Anthony Eden angol miniszterelnök és Selwyn Lloyd külügyminiszter Londonban három napos tárgyalást folytatott von Brentano nyugatnémet külügyminiszterrel. Németország helyzetére és Anglia külpolitikájára vonatkozó számos kérdéssel kapcsolatban.

A tárgyalásokról kiadott közlemény hangsúlyozza, hogy Anglia és Nyugat-Németország kormányainak képviselői az említett kérdéseket a nemrég Londonban lefolyt angol-

szovjet tárgyalások tükrében vizsgálták meg, a közlemény hangsúlyozza: „Oszintén remélhető, hogy a lefolyt angol-szovjet megbeszélések kezdetét fogják jelenteni a nemzetek közötti bizalom reális megújításának”.

Az európai biztonság és Németország egységesítése kérdésével kapcsolatban a közlemény rámutat arra, hogy az angol és nyugatnémet kormány fenntartja azt az álláspontját, hogy Németország újraegyesítésére sor kerülhet a lezserelés és az euró-

pai biztonság kérdésének megoldása előtt.

Amint a közleményből kitűnik, a tárgyalásokon megvitaták annak a kérdését is, hogy Nyugat-Németország továbbra is járuljon hozzá a NATO nyugatnémetországi megszálló csapatainak fennmaradásához 1956-1957-ben. Etekintetben a közlemény csak annyit említ meg, hogy a kérdés rendezése lényegesen a két ország közötti barátság szempontjából.

A „szövetségesek” között

Ismét szőnyegre kerültek az egykori német gyarmatok

ja — a Mariana és a Marschal szigetekkel együtt — az első világháború végén Japán mandátumterülete lett. A második világháború végével, a többi japán gyarmathoz hasonlóan, ezekre a szigetekre is az Egyesült Államok tette rá a kezét. A szigetek gazdasági jelentősége csekély, de igen nagy stratégiai fontossággal bírnak, mert valószínűleg lépcső képeznek az ázsiai és az amerikai kontinens között. Ezért az USA a hatalmas támaszpontok egész hálózatát építette ki ezeken a szigetekeken.

Ugyancsak ebben a térségben volt a közismert Bikin sziget is, ahol az USA atombomba-kísérletét végrehajtotta.

A volt német gyarmatok másik csoportja Afrikában van és mind gazdasági, mind politikai szempontból igen jelentősek.

Az egykori német Kelet-Afrika ma a brit kelet-afrikai gyarmatomb részé. Ide tartozik a Nyassza-föld, Tanganyika, Zanzibár, Kenya és Uganda. E területek összesen mintegy 2 millió négyzetkilométert foglalnak el (négyezer akkora terület, mint Franciaország) körülbelül 14 millió lakosával. Ez az Indiai Óceán partjai mentén fekvő terület a gyarmati világ minden nyersanyagával rendelkezik és az angol birodalom gazdaságának egyik legkomolyabb forrása. Az itteni elnyomott népek szabadságharcra először Kenyában lobbant fel és a gyarmattartók hiába próbálták tüzzel-vassal kiirtani azokat, akik felemelkedni szavukkal ellenük

és szabadságot követeltek népek számára: ez országok népei egyre folytatják harcukat a gyarmatosítók ellen.

Német Délnyugat-Afrika, a másik egykori német gyarmat — másfel-szer akkora területtel, mint Franciaország és mintegy 350.000 lakossal — ugyancsak a brit birodalom uralma alá került az első világháború után és jelenleg a Délafrikai Állam-szövetséghez tartozik. Aránylag csekély számú lakosságának túlnyomó része földművelő, akik a gyarmatosítás előtti időben földművelőközös-ségben éltek. A gyarmatosítók megszüntették ezt a rendszert, elvetették a földet a bennszülöttektől és azt európai farmerek közt osztották fel. Így ma e gyarmat lakossága nincstelen mezőgazdasági cselekedémet igényel nyomorult életét azon a dusan termő földön, mely őseié volt.

Togo és Kamerun volt német gyarmaton Anglia és Franciaország osztozott meg. Szorosan beékelődnek az őket körülvevő többi óriási angol és francia gyarmatterületek tömegébe. Lakosságuk — a legszebb és legir-mosabb négerfajták élnek itt — éppen annyira gyűlöli mostani leigázoit, mint amennyire gyűlölte a tegnapiakat.

Elemelve a világpolitikai helyzetet és ezzel együtt a térséget, könnyen kitalálhatjuk, kiknek állott érdekében mozgásba hozni a nyugatnémet diplomáciát az egykori német gyarmatok visszaszerzése céljából.

A második világháború végéztével a nyugatnémet nagy üzemek ro-